

**Instructie van de particuliere synode van het Oosten inzake landelijke
appelcommissie**

5 Ds. A. Wagenaar
scriba PS van het Oosten

Wierden, 26 april 2019

10 Aan de roepende kerken van de generale synode 2019/2020
Dordrecht-Centrum en Dordrecht-Zuid

Betreft: Instructie van de particuliere synode van het Oosten over een landelijke
appelcommissie

15 Geachte broeders,

20 Bij dezen ontvangt u een instructie die op de vergadering van de PS van het Oosten op 10
april 2019 te Noordeloos definitief is vastgesteld. De intentie van de instructie is dat zeker
bij ingrijpende appelzaken adequaat gehandeld kan worden met name vanuit het oogpunt
van deskundigheid en onafhankelijkheid. Door de instelling van een landelijke
appelcommissie kan hierin een stap voorwaarts gemaakt worden ook als het gaat om
tijdsbesparing, zodat een appelzaak zich niet nodeloos lang voortsleept tot schade van alle
betrokkenen.

25 We wensen uw vergadering wijsheid en Gods zegen toe.
Met een broederlijke groet,

D.J.T. Hoogenboom, preses
Ds. A. Wagenaar, scriba

30

Instructie particuliere synode van het Oosten over landelijke appelcommissie

Ter inleiding

5 In 2018 diende op de vergadering van de particuliere synode van het Oosten (PS) een ingrijpende appelzaak.

Van meet af aan was duidelijk dat het onderzoek in deze zaak veel tijd zou vragen. In het vroege voorjaar werd een commissie van onderzoek benoemd. Het bleek meer dan eens moeilijk voor de commissieleden en voor andere betrokkenen om de agenda's op elkaar af te stemmen. Ook het interne beraad vergde tijd. Door de zomerperiode met vakanties trad 10 nog eens extra vertraging op. Al met al had de commissie zo'n acht maanden nodig om tot een voorstel aan de vergadering van de PS te komen.

Gezien het vele werk dat er achter lag, had de vergadering daarvoor begrip. Tegelijk voelde de vergadering zich bezwaard over de lengte van de periode dat de betrokkenen in de appelzaak in het ongewisse moesten blijven. Een (te) lange wachttijd kan allerlei 15 onaangename gevolgen hebben voor betrokkenen. Mutatis mutandis kan dat ook gelden voor appelzaken die op een classis behandeld worden, maar wij beperken ons nu tot de PS.

Tijdens de bespreking kwam de gedachte op: is dit wel verantwoord? Zou dit niet anders moeten en kunnen?

20 Binnen de regels van de geldende kerkorde zijn hiertoe geen mogelijkheden. Maar zou het niet goed zijn de mogelijkheid om appels op een andere manier te laten behandelen, te onderzoeken?

Daar komt nog iets bij. Een commissie die door een PS wordt ingesteld, heeft niet altijd de expertise in huis om een zaak op een kerkrechtelijk en tegelijk juridisch verantwoorde 25 manier te behandelen. Meer dan eens is het nu praktijk dat een of meer experts van elders als adviseurs aan de betreffende commissie worden toegevoegd. Zou het niet wenselijk zijn om een beroep te kunnen doen op een permanent orgaan dat appels behandelt?

Dat zou uiteraard wel een aanpassing betekenen van de integrale regeling voor de appelprocedure (IRA), die immers is toegesneden op de behandeling van een appel door de 30 classis, resp. PS en GS. Maar het lijkt de moeite waard om dit te bekijken.

Als zou blijken dat de mogelijkheid voor een permanent orgaan binnen de kaders van het gereformeerd kerkrecht niet bestaat, dan zou gekeken kunnen worden of er binnen de IRA een spoedprocedure vastgelegd zou kunnen worden.

35 Kortgeleden heeft een Apeldoornse student, br. W.J. van Gent, zijn masterscriptie Kerkrecht aan dit vraagstuk gewijd. Daarvan zou bij de verdere doordenking gebruik kunnen worden gemaakt.

De vergadering, eind 2018 bijeen, besloot door enkele van haar leden een concept-instructie te laten voorbereiden voor de particuliere synode van 10 april 2019.

40 Zij stellen u voor om onderstaande instructie, voorzien van deze (mogelijk wat aangepaste) toelichting door te zenden naar de generale synode van 2019.

45 ***De particuliere synode van het Oosten, in vergadering bijeen op 10 april 2019 te Noordeloos***

constateert

- dat om diverse redenen het moeilijk blijkt om in appelzaken van grote importantie binnen redelijke tijd tot rapportage en besluitvorming te komen;

- dat een benoemde commissie niet altijd zelf alle expertise in huis heeft om een appel adequaat te behandelen en daarom in toenemende mate een beroep wordt gedaan op deskundigen van buiten de commissie;
- dat de integrale regeling voor de appelprocedure (IRA) is toegesneden op de behandeling van een appel via de gebruikelijke route, namelijk de classis, de PS en de GS;

overweegt

- dat een (te) lange wachttijd allerlei onaangename gevolgen kan hebben voor betrokkenen;
- dat een aanpassing van de appelroute een aanpassing zou vergen van de integrale regeling voor de appelprocedure;

is van oordeel

- dat zowel betrokkenen bij een appel als de vergadering die het appel behandelt gediend zijn met een behandeling die zowel adequaat als snel is;
- dat het aanbeveling verdient om van een permanente en groeiende expertise gebruik te kunnen maken bij de behandeling van ingrijpende appelzaken;

verzoekt de generale synode

- deputaten kerkorde en kerkrecht de opdracht te geven de mogelijkheid te onderzoeken:
 1. om te komen tot een permanente landelijke appelcommissie;
 2. een spoedprocedure in de IRA vast te leggen voor zaken van grote (persoonlijke) importantie.

P.D.J. Buijs
B.A.T. Witzier